

**TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ISKRA
— INDUSTRIJE ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ**

Predsednik UO Anton Lovko:

Delo v pretekli mandatni dobi

»Upravni odbor je po izvolitvi in konstituiranju na svoji prvi seji dne 7. 1. 1963 sprejel poročila bivših skupščinskih odborov in s tem prevzel dolžnosti za svojo mandatno dobo. Kot prvo nalogo si je zadal obravnavo neizvršenih sklepov skupščinskih odborov, s katerimi

UO si je po izvolitvi, v svrhu učinkovitejšega delovanja, imenoval komisije, ki naj bi bile v pomoč pri reševanju specifičnih problemov po posameznih smereh, in to:

- komisija za gospodarstvo,
- komisija za plan in kapitalno izgradnjo,
- komisija za organizacijsko-kadrovska vprašanja,
- komisija za HTV,
- komisija za prošnje in pritožbe,
- komisija za vprašanje družbenega standarda,
- komisija za vprašanje industrijske lastnine,
- komisija za statut.

Dejavnost navedenih komisij je bila dokaj različna. Največ sta bili angažirani komisija za plan in kapitalno izgradnjo in komisija za gospodarstvo, ki sta pri obravnavanju gospodarjenja in nadaljnjega razvoja podjetja večinoma skupno zasedali. Delo ostalih komisij je bilo manj izrazito iz objektivnih razlogov, saj so enake komisije obstajale tudi po posameznih enotah, kjer so nastajajoče probleme večinoma lahko same reševale. Pri tem je prav, da posebej omenim komisijo za sestavo statuta podjetja, ki je v sorazmerno kratkem času izdelala sedanji organizaciji ustrezen statut.

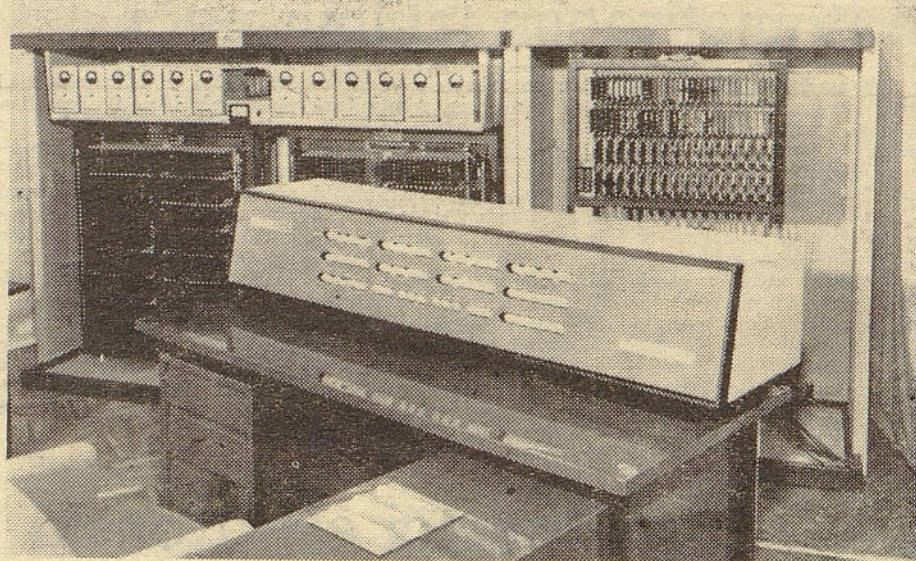
Delo UO je bilo zlasti v začetku zelo težavno. Široko področje in problemi, s ka-

(Dalje na 6. strani)

Tov. Anton Lovko — predsednik bivšega UO podjetja

se je že nakazovala vsebina dela z zelo široko problematiko. Kot vemo, je bilo za časa obstoja skupščine delavskih svetov ISKRE, delo samoupravnih organov po posameznih enotah samostojnejše. Raznolika organiziranost enot pa je povzročala težave v poslovanju podjetja kot celote, zlasti pa v pogledu finančnega poslovanja, zato se je podjetje tedaj znašlo v velikih finančnih težavah. Finančna sredstva so bila razdrobljena po enotah, kar je onemogočalo kontrolo nad trošenjem, kakor tudi enoten nastop nasproti bančnim forumom v pogledu investiranja in nadaljnjega razvoja podjetja. Potrebno je bilo pristopiti k enotnejši politiki gospodarjenja in smotnejšemu poslovanju s finančnimi sredstvi. Namesto bivšega koordinacijskega centra se je tedaj formirala uprava podjetja v klasični obliki, s svojimi sektorji, kot so: finančni, komercialni, organizacijsko-kadrovski in splošni sektor. Pozneje pa se je tehnični sektor zaradi širine področja dela razcepil na: proizvodni, investicijski in programski sektor.

Takšni bodo Iskrini digitalni elektronski računalniki

Domači elektronski računalniki

ISKRA IZDELALA PO LICENCI »ZUSE« DIGITALNI ELEKTRONSKI RAČUNALNIK

V Zavodu za avtomatizacijo — razvojnih laboratorijih podjetja ISKRA so te dni dokončali konstrukcijo in montažo modernega elektronskega računalnika Z-23 — prvega iz serije digitalnih računalnikov.

Ceprav je računalnik izdelan po licenci največje zahodno-nemške specializirane tovarne računalnikov »Zuse«, je v dobri meri originalna konstrukcija, saj je izdelana večinoma iz domačih sestavnih delov proizvodnje ISKRA. Računalnik je izdelal oddelk za digitalno tehniko pod vodstvom ing. Željka Cenerja in je rezultat nekaj več kot enoletnih intenzivnih študij in raziskav. Konstruktorji so pri načrtovanju uporabili docela transistorizirano izvedbo in moderni sistem logičnih enot na tisknem vezju.

Celotna aparatura ima vdelanih okrog 2.700 transistorjev in 6.000 diod in kar je najvažnejše, elektronski spomin s kapaciteto 11 milijonov decimalnih števil. Za primerjavo velja omeniti, da izračuna računalnik operacije s 84. neznankami, hitrost posameznega izračuna pa je

ogromna. Pri seštevanju traja izračun komaj 0,3 tisočinke sekunde.

ISKRA se je lotila izdelave računalnika po licenci iz čisto določenih razlogov.

Precej presenetljivo je, da konstrukcija posredne aparature, tako imenovanega computera za strokovnjake s področja elektronike ne predstavlja nepremostljivih težav. Tako bi tudi v ISKRI lahko povsem samostojno in neodvisno izdelali tak computer. S tem pa računalnik še ne bi bil primeren za praktično delo. Glavni del pri obdelavi podatkov je programiranje ali programska sestava matematičnih računov, ki se odvijajo iz pomnilnika po do-

ločenem zaporedju. Leti programi se prenašajo v jeziku računalnika s perforiranimi trakovi in jih sestavlja le specializirani štabi poklicnih matematikov. Delo teh matematikov je dolgotrajno, morda traja več let, in zahteva natančno poznavanje ne samo matematike, temveč tudi sistemov digitalne elektronike.

V naši državi takih skupin izurjenih matematikov ni, niti ne bi bilo racionalno organizirati tako skupino, ker bi to podaljšalo konstruiranje elektronskega računalnika za več let in bi se hkrati stroški konstrukcije silno povečali.

Zaradi tega si je ISKRA pridobila raje licenčno po-

(Dalje na 2. strani)

Skupna razstava podjetij RIZ, Iskra in Rudi Čajavec v BiH

V razstavnici dvorani republiške gospodarske zbornice BiH v Sarajevu je bila odprta gospodarska razstava treh podjetij, katerih poslovno sodelovanje je že na sejmu tehnike v Beogradu vzbudilo splošno zanimanje.

Otvoritvi razstave izdelkov podjetij RIZ, ISKRA in »RUDI ČAJAVEC« so prisostvovali predstavniki oblasti ter gospodarskih in družbenih organizacij. Razstavo je otvoril sekretar poslovnega sodelovanja tov. Maras (Čajavec) ter pozdravil navzoče goste, med katerimi so bili tovariši Čedo Kapor, podpredsednik Izvršnega sveta BiH, predsednik odbora za gospodarstvo Obrad Jakić, sekretar za promet Radko Taušan, sekretar za industrijo BiH, oba podpredsednika IS, sekretar za notranje zadeve, organizacijski sekretar CK BiH, direktor in pomočnik zajednice PTT Sarajevo, direktorji gospodarskih in trgovskih podjetij itd.

Gostje so si z zanimanjem ogledali razstavo, katero so

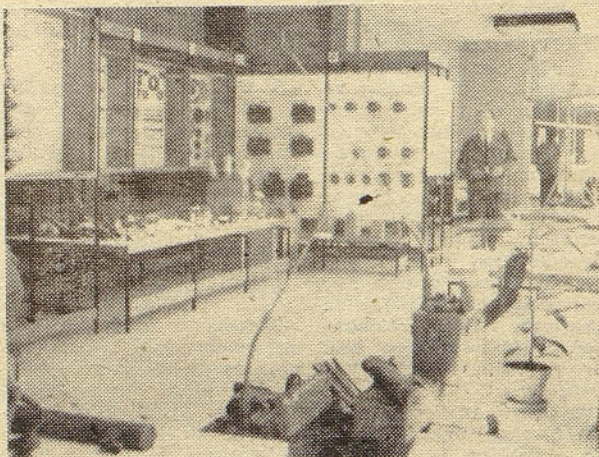
pridobila znana jugoslovanska podjetja s področja elektronike iz Zagreba, Kranja in Banja Luke, ki so se združila v poslovno sodelovanje v želji po boljših in modernjših principih proizvodnje. Na ta način bodo ta tri podjetja lažje in boljše ugodila zahtevam domačega, kakor tudi tujega tržišča.

Rezultati tega sodelovanja so že vidni in ohrabrujoči. Razstavljeni proizvodi so bili narejeni v tovarnah omenjenih treh podjetij.

Po besedah predstavnika poslovnega sodelovanja leto v svoji prvi fazi razvoja predvideva organizacijo enotnih prodajnih pogojev, skupno nastopanje na domačem in tujem tržišču ter postopno formiranje skupne servisne službe montažnih uslug.

Razstava je že v prvih dneh vzbudila živahno zanimanje Sarajevčanov, kar lahko sklepamo iz velikega števila obiskovalcev ter njihovega zanimanja za naše proizvode.

-H-

Detajl z razstave podjetij RIZ, ISKRA in »RUDI ČAJAVEC« v Sarajevu

Avtomatizacija talilnih peči

Tovarna dušika v Rušah se hitro modernizira. Delno z lastnimi močmi, delno s pomočjo domačih kooperantov, bodo rekonstruirali in avtomatizirali 15 talilnih peči.

V ruški tovarni dušika so se odločili za postopno rekonstrukcijo svojih proizvodnih obratov: zaradi pomanjkanja deviznih sredstev za uvoz investicijskega materiala iz inozemstva so se oprli na lastne sile. Ker si sodobno kemično tovarno težko zamislimo brez avtomatizacije proizvodnega postopka, so morali najti domače podjetje, ki naj bi poskrbelo tudi za to plat modernizacije.

To nalogo je — po določenem obnavljanju, ter gre za čisto individualno nalogo — prevzel Zavod za avtomatizacijo in po skoraj enoletnem delu dobavil tovarni v Rušah kompletno konstrukcijo za avtomatizacijo obločnih peči z grafitnimi elektrodami.

Končana je pravzaprav še le prva etapa, ki obsega naprave za avtomatično reguliranje konstantnega električnega toka pri dveh pečeh za proizvodnjo korunda in pri pečeh za proizvodnjo ferosilicija. Naprave preprečujejo škodljive posledice električnih sunkov na ta način, da merijo impedanco obločnega loka in avtomatično vzdržujejo konstantno moč v električnih pečeh.

V drugi etapi, ki bo trajala — na podlagi pridobljenih izkušenj komaj polovico časa za preračunavanje potrebnih elementov za avtomatizacijske naprave, bodo modernizirali še nadaljnjih 4 peči za taljenje korunda.

Pomembnost tega najnovejšega dosežka ni omejena na avtomatizacijo proizvodnega postopka v ruški tovarni: na podlagi njihovih zahtev so strokovnjaki Zavoda za avtomatizacijo posegli še na področje avtomatizacije metalurških obločnih peči za taljenje raznih jekel, magnezita in podobnih kovin. Celotne na-

prave so zahtevale vrsto izvršnih rešitev, na primer konstrukcijo specialnih tranduktorjev, posebnih merilnih releejev in potenciometrov — skratka, vrsto elementov, ki jih je bilo treba izdelati iz domačega materiala. Pridobljene izkušnje presegajo okvirje avtomatizacije obločnih talilnih peči — konstruktorji so uspešno rešili problematiko reguliranja hitrosti motorjev pri pozicioniranju obdelovalnih strojev, s pomočjo programatorjev.

Avtomatizacija ruških talilnih peči predstavlja uspe-

šen način sodelovanja med posameznimi podjetji in razvojnimi instituti, med strokovnjaki iz tovarni in ustanovami znanstveno-laboratorijskega tipa. Vsa dela v zvezi z rekonstrukcijo obločnih peči so se odvijala v tesnem sodelovanju med tovarniško ekipo tov. Srečka Sonnenwalda, konstruktorja peči in ekipo dr. Bruna Rusjana iz Zavoda za avtomatizacijo, ki je uresničila avtomatizacijo ob optimalnih pogojih za obstoječe tovarniške proizvodne kapacitete.

-L-

Domači elektronski računalniki

(Nadaljevanje s 1. strani)
godbo za izgotovljenim programiranjem, s katerim bodo računalnik lahko takoj praktično uporabljali za različne naloge. Seveda bo pri tem odpadlo tudi drugače neizogibno, dolgotrajno preizkušanje, merjenje in poznejše morebitne predelave.

Licenčna pogodba pa je za ISKRO tudi velika ugodnost. Z njo se je ISKRA zavezala, da bo izdelovala določene dele elektronskega računalnika za licenčno tovarno ter tako krila sama vse stroške nakupa licence, hkrati pa v istem hipu tudi izvažala. ISKRA je tako pristopila k organizirani mednarodni delitvi dela.

Da bi bila serijska proizvodnja računalnikov že v začetku rentabilna tako za domače kot za tuje tržišče, se je ISKRA že sedaj posvetila izbiri in prilagoditvi domačih sestavnih delov iz lastne proizvodnje. Novi računalnik Z-23 ima že vdelanih 80% domačih sestavnih delov. Ko bo začela obratovati v Trbovljah nova tovarna polprevodnikov — transistorjev in diod, pa se bo procent uvože-

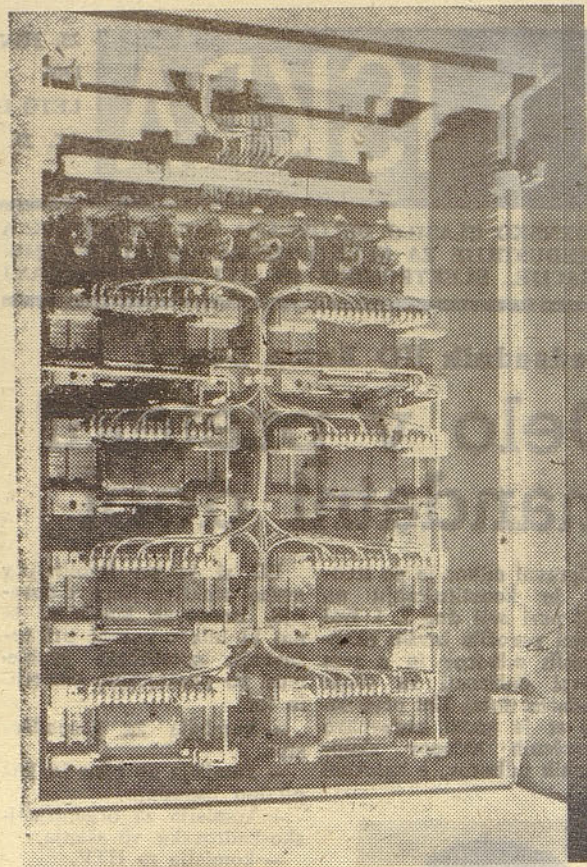
nih sestavnih delov še bolj znižal in bo praktično po vrednosti nepomemben.

In končno: prednost licenčne izdelave je omogočila, da bo ISKRA že v nekaj dneh pričela s serijsko izdelavo teh računalnikov v tovarni elektronskih instrumentov v Horjulu. Do konca leta bodo imeli interesi na voljo že prvo izdelano serijo.

Novi elektronski računalnik bodo s pridom uporabljali v mnogih vejah znanosti in gospodarstva kot npr. v matematiki, jedrski fiziki, balistiki, gradbeništvu, industrijski proizvodnji, strojegradnji, ladjedelništvu, letalstvu, elektroindustriji, optiki, nadalje pri zavarovalnicah, v prometni tehniki, statistiki itd.

Marjan Kralj

Da bo časopis »ISKRA« prejemal vsak član kolektiva, so nam personalni oddelki tovarni in enot dolžni sproti javljati spremembe številčnega stanja zaposlenih, da ne bodo nekateri zaposleni ostajali brez lista!

Regulacijska naprava za avtomatizacijo obločnih peči v Tovarni dušika v Rušah, delo konstruktorja dr. Bruna Rusjana iz Zavoda za avtomatizacijo

Proizvodnja v maju 1964

Tovarne	Planirano v 000	Izvršeno v 000	%
ELEKTROMEH.	1.083.095	1.122.448	104
INSTRUMENTI	81.745	86.193	105
AVTOELEKTRIKA	630.320	511.091	81
ELEKTROMOTORJI	112.588	105.043	93
AVTOMATIKA	592.198	554.396	94
ELEMENTI	445.788	387.205	87
NAPRAVE	166.300	145.019	87
ELEKTRONIKA	96.225	109.087	113
APARATI	257.288	240.149	93
KONDENZATORJI	172.000	149.573	87
POLPREVODNIKI	60.524	103.397	171
USMERNIKI	68.800	72.508	105
MIKRON — Prilep	54.600	—	—
SKUPAJ:	3.821.501	3.586.109	94

K skrajšanju delovnega časa

„Zakaj le nekateri...?“

Pod tem naslovom je uredništvo dobilo nekaj vprašanj v zvezi s sklepom DS podjetja o skrajšanem delovnem času v tovarni električnih aparatov Ljubljana in tovarni elektromotorjev Železniki. Ker ta vprašanja zanimajo večino članov kolektiva, hočemo kolikor se da izčrpno poročati o pripravi, ki so privedle do teh sklepov in o razpravi o tem na DS podjetja.

PREDLOG TOVARNE ELEKTRIČNIH APARATOV

S snemanjem po metodi trenutnih opažanj, je tovarna ugotovila, precejšnje rezerve v izkoriščanju delovnega časa in sredstev za delo. Izkoristek razpoložljivega delovnega časa znaša povprečno za tovarno 60%, na čas, izgubljen zaradi izostankov z dela odpade 14%, na izgube na delovnem mestu pa 26 odst. Zlasti te izgube predstavljajo tiste rezerve, ki jih v večji meri nameravamo aktivirati z uvedbo ukrepov na področju notranje organizacije in delovne discipline.

O prehodu na skrajšani delovni čas je odločil DS tovarne, izveden pa je bil tudi referendum, na katerem se je 88% volilcev izjavilo za skrajševanje delovnega časa. — Tovarna ima tudi soglasje občinske skupščine Ljubljana — Bežigrad.

MNENJE UO PODJETJA

Vodstvo tovarne je predložilo upravnemu odboru podjetja predlog za poskusno postopno uvajanje skrajšanega delovnega časa, ki ga je UO obravnaval na 50. seji že 21. 2. 1964. Zaradi pomanjkljivih analiz je bil predlog vrnjen tovarni z zahtevo, da ga po dopolnitvi ponovno dostavi UO. Tovarna je dopolnila analize in svoj predlog, kjer se tovarna obvezuje na podlagi predvidenih ukrepov, izpolniti postavke gospodarskega plana, tako v pogledu obsega proizvodnje, neto produkta in OD na zaposlenega, stopnje akumulacije in produktivnosti dela, kar v svojih analizah tudi dokazuje.

Na osnovi analize in predloga tovarne soglasje Občinske skupščine in mišljenja komisije za delovni čas podjetja, je UO predlagal DS podjetja:

1. Da se v Tovarni električnih aparatov Ljubljana preide na poskusno skrajševanje delovnega časa in sicer tako, da je do konca 2. tromesečja prosta po ena sobota v mesecu, v 3. tromesečju pa dve soboti.

2. Da pred prehodom na 3 proste sobote v mesecu tovarna izvede analizo učinkov skrajšanega delovnega časa in jo predloži upravnemu odboru podjetja.

PREDLOG TOVARNE ELEKTROMOTORJEV ŽELEZNIKI

Tovarna v Železnikih je z ozirom na svojo lokacijo vezana na sodelovanje s sosednjimi podjetji, kot so: NIKO Železniki, TEHTNICA Železniki in MLIP Češnjica. To sodelovanje je tudi v tem, ker ima tovarna organizirane prevoze svojih delavcev skupno z drugimi podjetji, kar

občutno zmanjšuje tozadevne stroške.

Vsa omenjena podjetja so se odločila, da bodo s 1. majem 1964 prešla na 46-urni delovni teden. Tako naj bi vprašanje skrajšanega delovnega časa rešila v etapah v nekaj letih. Ta sklep sosednjih podjetij pa vpliva tudi na tovarno Iskro. Tovarna bo s tem prizadeta, ker se bodo povečali stroški prevozov delavcev druge izmene. Organizirati bi morala prevoz samo za svoje delavce, kar je povezano z velikimi stroški, je pa sploh vprašanje, če bi ji uspelo dobiti na razpolago prevozna sredstva, posebno v zimskem času, zaradi večje oddaljenosti od prevoznih podjetij. Druga izmena je vsak teden nadoknadila 3 ure za soboto, tako da je v soboto zaključila z delom že ob 19. uri namesto ob 22. Tako kot pri nas, se je delalo tudi v prej

POZDRAV PRAKTIKANTOM

Pozdravljamo vse praktikante, ki ste in boste te dni prišli v kolektiv na svojo redno letno prakso. Želimo vam, da si svoje znanje čimbolj izpopolnite tudi s praktičnim delom, pri čemer vam želimo kar največ uspehov.

Veseli nas bo, če bi svoje vtise s prakse, opažanja in ugotovitve posredovali tudi našemu uredništvu v event. objavo v časopisu.

Naš naslov je: Uredništvo časopisa »Iskra« Kranj.

Domača zamisel in izdelava - prihranek na devizah...

V Vižmarjih proizvajajo keramične polizdelke za proizvodnjo uporov in keramičnih kondenzatorjev. Proizvodnja je imela doslej na voljo le eno peč za žganje keramike in to krožno tunnelsko peč na nafto. Zaradi nenehnih popravil in prenizke zmogljivosti ni več zadoščala naraščajočim potrebam.

Treba je bilo poiskati druge možnosti. Keramične izdelke je bilo treba žgati drugje in jih nato odpremeljati obratu poizdelkov iz Vižmarij v Zaprešič pri Zagrebu in od tam žganih v Sentjernej.

Skratka — obrat v Vižmarjih je nujno potreboval peč za žganje. Lotiti se je bilo treba rekonstrukcije, ki je bila že v programu in njen plan je sprejet. Za prvo fazo rekonstrukcije je obveljalo, da bomo najprej nabavili peč za žganje. Zagotoviti je bilo treba devizna sredstva in seveda čakati na do-

bavo. Toda čakanje leto, leto in pol, skoraj dve leti? Ne! Potrebe so terjale svoje. Tako je bilo še pred letom.

In danes? Rekonstrukcija je v teku... Še več! Peč že stoji in je v pogonu. Toda to ni uvožena peč, pač pa peč, ki je bila v piclem letu, po zamisli ing. Ivana Milića, izdelana doma!

»Kot pekarna ne bi mogla uspevati brez peči, tako si tudi keramike ne moremo zamisliti brez peči«, je bila osnovna misel ing. Milića, ko se je lotil težavne naloge — konstruiranja električne peči za žganje keramike, ki bi zadostila našim potrebam. To je bila precej tvegana naloga, kajti pravih izkušenj ni bilo. Doslej smo bili glede vseh sestavnih elementov vezani izključno na uvoz. Torej je bila za ing. Milića in njegovega najožjega sodelavca Janeza Mihevcu naloga še težja.

In vendar je šlo. Razen uvoženih grednih teles iz super-

kantala, s katerimi tudi v tujini še nimajo veliko izkušenj, so vsi elementi izdelani doma. Komandno stikalno ploščo je izdelalo Industrijsko montažno podjetje v Ljubljani, transformatorji so delo »Elme« v Črnučah, vsa ostala kovinska dela pa so bila opravljena doma. In tako lahko danes, točno po enem letu, ki je minilo od zamisli, že zabeležimo uspeh. Ne le uspeh, da smo zadostili potrebi, ki bo krila povpraševanje za nekaj let naprej, temveč tudi uspeh, ki ga najbolj nazorno kažejo naslednji podatki: uvožena peč bi nas stala 38.550 dolarjev, oz. nekaj nad 50 milijonov dinarjev, domača pa je terjala le 1.700 dolarjev oz. v celoti 20 milijonov dinarjev.

Poleg absolutnega deviznega prihranka v znesku 36.850 dolarjev pa ugotavljamo razliko med vrednostjo nakupa in domače izdelave električne peči za približno 30 milijonov, za kar lahko upravičeno trdimo, da je vsekakor velik prihranek.

Ekonomski efekt se bo pokazal ne le v povečanju produktivnosti dela, ampak tudi v zvišanju ekonomičnosti. Dosedanji 40—50% izmet se bo znatno znižal in sicer zaradi tega, ker bodo temperature žganja v naši peči prilagojene zahtevam žganja naših polizdelkov, odpadke pa tudi okvare polizdelkov zaradi prevoza.

S. P.

Razpis

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij DE sektorja tehnične kontrole tovarne »ELEKTROMEHANIKA« Kranj, objavlja prosti delovni mesti:

VODJA ANALITIKOV

Pogoji: ekonomska fakulteta II. stopnje z nekaj let prakse ali I. stopnje z daljšo prakso.

ANALITIK

Pogoj: srednja šola z nekaj let prakse.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij DE montaža elementov za avtomatizacijo tovarne »ELEKTROMEHANIKA« Kranj, objavlja prosto delovno mesto:

MOJSTER ELEKTROMEHANSKIH ELEMENTOV

Pogoji: dovršena srednja elektrotehniška šola za jak tók s pet let prakse pri praktičnem delu, ali visokokvalificirani elektromehanik za jak tók z 10 let prakse. Kandidat mora imeti smisel in veselje za vodenje večje skupine v proizvodnji.

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij DE tehnični sektor tovarne »ELEKTROMEHANIKA« Kranj, objavlja prosto delovno mesto:

TEHNOLOG

v tehnološki pripravi dela za normirane dele in obdelavo na avtomatskih strojih.

Pogoj: strojni tehnik, odslužen vojaški rok.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelk tovarne »ELEKTROMEHANIKA« v Kranju do 6. julija 1964.

PRODAJA V MAJU 1964

Prod. odd.	Planirano v 000	Izvršeno v 000	%
ZVEZE			102
NAPRAVE			83,7
MERILNA TEHNIKA			148
STIKAL. TEHNIKA			105,7
AVTOELEKTRIKA			64,2
ELEMENTI			88,1
SIROKA POTROŠNJA			107,7
REZ. DELI			109,4
SKUPAJ	3.103.000	2.933.677	94,5

omenjenih podjetjih in to predvsem zato, da so žene — delavke, ki v teh izmenah delajo, nekoliko ur prej proste v soboto. Iz prikaza delovne storilnosti pa je razvidno, da le-ta ob koncu teh izmen zelo pade oz. je minimalna in se zato postavlja vprašanje, koliko je nadoknadenje tega časa za soboto za tovarno ekonomično.

S prehodom na 46-urni delovni teden naj bi vsaka izmena delala vsak dan redno 3 ur, razen sobote. V soboto pa bi prva izmena delala od 8. — 12. ure, druga izmena pa od 12. — 18. ure.

Tovarna se zato obvezuje, da bo obseg proizvodnje ostal enak ali pa se bo celo povečal, kakor tudi celotna množina neto produkta, povprečni letni čisti osebni dohodek delavcev in tudi stopnja akumulacije.

MNENJE UO PODJETJA

Na osnovi predloga tovarne in mišljenja komisije za delovni čas v podjetju je upravni odbor podjetja smatral skrajšanje delovnega dne v soboto za dve uri za umestno, ker je tovarna k temu prisiljena zaradi ureditve prevoza skupno z drugimi podjetji in ker dosednji način nadoknadenja 3 ur za soboto med tednom ni ekonomičen. Vendar je treba, da DS tovarne v roku 2 mesecev ponovno obdelava analizo za postopno skrajševanje delovnega časa, ker je bila predložena analiza pomanjkljiva in nezadostna. Zato je UO predlagal DS podjetja, da odobri tovarni elektromotorjev Železniki prehod na 46-urni delovni teden z obvezo, da tovarna v roku 2 mesecev dostavi upravnemu odboru ponovno analizo.

S prihodnjim letom - skrajšan delovni čas za vse...

O predlogih UO podjetja za skrajšan delovni čas v tovarnah »APARATI« Ljubljana in »ELEKTROMOTORJI« Železniki — je razpravljala DS podjetja. Zaradi aktualnosti posredujemo bralcem razpravo skoraj v celoti.

Predsednik UO tov. Lovko: »Prebral sem oba predloga in ju dajem v razpravo.«

Gen. direktor tov. Horjak: »Predlagam, da tov. Kryštufek pojasni članom DS, kakšna je splošna orientacija, da bi prešli na skrajšani delovni čas tudi v ostalih tovarnah in skupnih službah.«

Direktor organizacijsko-kadrovskega sektorja tov. Kryštufek: »Zakonitih predpisov za dokončno skrajšanje delovnega časa pri nas še ni, napovedan je bil zakon, ki

bi s tem v skladu predpisal postopek. Pričakuje se, da bo v letošnjem letu sprejet. V ISKRI so se v dveh tovarnah formirale komisije, ki imajo nalog, pripravljati prehod na skrajšani delovni čas. V tem pogledu bi tovarne lahko razdelili na tri skupine, in sicer:

— tovarne, ki se intenzivno pripravljajo s tem, da analizirajo obstoječe stanje in ugotavljajo, kje so rezerve v izkoriščanju delovnega časa in opreme, ki jih je možno boljše aktivirati, da se v krajšem času lahko doseže isti ali večji efekt;

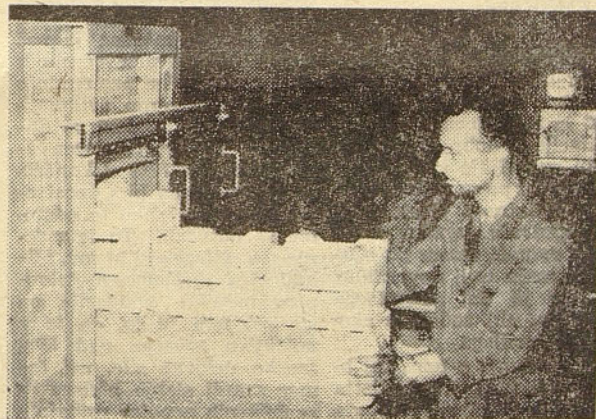
— tovarne, ki počasi ali malo delajo na tem;

— tovarne, kot n.pr. Tovarna elementov, ki sicer pripravljajo analize, so pa v

taki situaciji, da je njihov čas praktično večji kot 48 ur in jim razmere na trgu ne dovoljujejo hitrejšega prehoda na skrajšani delovni čas.

Ob koncu junija bo upravnemu odboru podano poročilo o stanju priprave v celotni ISKRI za prehod na skrajšani delovni čas. Te analize nam bodo dale možnost, da damo predlog, naj bi celotno podjetje v zadnjem četrtletju letošnjega leta prešlo na opustitev prve sobote v mesecu, v prvem četrtletju prihodnjega leta bi prešli na dve prosti soboti na mesec in, če bodo primerjave rezultatov pokazale, da so ukrepi, ki bodo na osnovi tega morali biti v posameznih tovarnah izvedeni, uspešni, se bomo dokončno odločili za tretjo prosti soboto v mesecu, kar je maksimum.

42-urni delovni teden je sicer bolj prirejen na 6 krat 7 delovnih ur kot 5 krat 8.

Nova »porcija« keramičnih polizdelkov gre v peč

Pred nami je obdobje resnih nalog

Največ glasov na minulih volitvah v nove samoupravne organe v tovarni elementov za elektroniko sta dobila tov. Slavomir Mihajlovič in Jožica Šifrer. Prvi je bil izvoljen za predsednika DS, tov. Šifrerjeva pa za predsednika UO tovarne. Na vrsto vprašanj našega sodelavca sta dala odgovore, ki jih posredujemo našim bralcem.

Jožica Šifrer, predsednik UO
»ELEMENTI«

Glede mesta in vloge samoupravnih organov podjetja in tovarni menita tov. Mihajlovič in Šifrerjeva, da so organizacijsko dobro utrjeni in dobro opravljajo svojo funkcijo, vendar pa so nadalje premalo definirane pristojnosti samoupravnih organov v delovnih enotah, čemur po njunem mnenju tudi novi statut podjetja ni dal zadostnega poudarka, niti zadostne ekonomske podlage.

Na vprašanje o tem, kaj bi bilo treba v okviru podjetja čimprej in odločno rešiti, sta nova predsednika DS in UO navedla kar obsežno vrsto

nalog, od izpolnitve katerih je v polni meri odvisno uspešno poslovanje podjetja. Poudarila sta zlasti nujnost čimprejše izpolnitve organizacije, popolnega ažuriranja finančnega poslovanja, rešitve vprašanja nadaljnjih investicij, delitve dohodka in stanovanjske izgradnje, od katere bo odvisno tudi pridobivanje bodočega potrebnega strokovnega kadra.

Vso pozornost bo treba v prihodnje posvetiti izvozni dejavnosti in se pri proizvodnji čim bolj preusmeriti na uporabo domačih materialov, čemur bi ZZA moral vsakor dariti večji poudarek. Doseči je treba takšno organizacijo prodajno servisne organizacije, ki bo dovoljevala planiranje brez naknadnih sprememb, ker edino to omogoča pravočasno in pravilno materialno pripravo za izvrševanje proizvodnih nalog.

Ob povečanih proizvodnih nalogah, je pravzaprav težko govoriti o prehodu na skrajšani delovni čas, saj smo po vseh naših obratih vezani na dve delovni izmeni, ponekod pa celo na tri. Tudi način proizvodnje, kakršen je naš sedanji, ne ustvarja posebnih možnosti, dokler proizvodnje ne bomo ustrezno avtomatizirali. V naši tovarni so dosedanje analize delovnega časa pokazale 82% izkoriščenost, vendar pa bi s poostreno disciplino lahko ta odstotek še povečali. »To je mnenje tov. Šifrerjeve in tov. Mihajloviča o 42-urnem delovnem tedniku, poudarila pa sta pri tem še to, da je v kolektivu tovarne nad 80% ženske delovne sile, pri čemer zaradi slabih higienskih in delovnih pogojev prihajala do obsežnih izgub delovnega časa.

Pri razpravah o tem, ali naj se skrajša delovni dan ali teden, pa je zelo veliko različnih stališč in utemeljitev za eno in drugo varianto. Praksa kaže, da se skoraj vsa podjetja, ki jim to omogoča tehnološki proces, usmerjajo v to, da opuščajo sobote.

Tov. Horjak: »Ali današnje analize kažejo na to, da bi morda delavski svet ponovno opozoril vse tovarne in vse enote v skupnih službah, da bi tekom letošnjega leta kazalo izvesti vse priprave in analize, tako da bi se s prihodnjim letom začelo s skrajšanim delovnim časom? Prihodnje leto bi bilo za to najbolj primerno, ker bomo dobili novo opremo. Razen tega moramo postaviti novo organizacijo. Ob takji priliki bi se ta problem najlaže rešil. Za skrajšanje delovnega časa od dela poedincev ne moremo dosti pričakovati, temveč predvsem od boljše organizacije dela in odprave

notranjih rezerv. Primerno bi bilo, da to v prihodnjem letu izvedemo že z ozirom na to, ker smo s planom proizvodnje že za dve leti prehiteli postavljeno dinamično perspektivnega proizvodnega plana.

Tov. Kryštufek: »V tovarni električnih aparatov so izdelali analizo, ki je bila ocenjena kot realna in metodično izdelana; upravni odbor jo je dvakrat obravnaval. Ne zadostuje pa samo ugotavljanje rezerve in način za njihovo opravljanje, temveč je treba to tudi realizirati. Z ozirom na poletne mesece in na dopuste, ko je izpad ljudi v proizvodnji, bi začetek uvažanja skrajšanega delovnega časa v tem obdobju še ne bil primeren, zato bo upravnemu odboru verjetno predložen predlog, da se začne v zadnjem kvartalu letošnjega leta z eno prostoto soboto, vsi pa lahko s prihodnjim letom v celoti preidemo na

»Rada se bom spominjala na vas in seveda tudi na 'Iskro' — je dejala sodelavcem ob slovesu — Mihaela Klemenčič, ki je odšla v zaslužni pokoj. Želimo ji mnogo zdravih in srečnih let!

Ob zaključku razgovora panovinarjev z organi tovarne, še nekaj misli, ki sta jih izrazila o tedniku »ISKRA«. Ocenjujeta ga kar ugodno, pogrešata pa več o naporih za dvig standarda in osebnih dohodkov v podjetju, svetujeta pa še tesnejšo povezavo

šemu reševanju obsežne problematike podjetja in njegovih enot.

—J.C.—

Nekaj o »Mikronu« Prilep

Naši bralci so nam že večkrat postavili vprašanje o »Mikronu« v Prilepu (Makedonija). Kakor smo že poročali, je »Iskra« prevzela ustanovitelske pravice nove tovarne v izgradnji, in to na pobudo predstavnikov »Mikrona« in občine Prilep, ki so se kljub oddaljenosti odločili za integracijo z Iskro, zato ni nič čudnega, če se mnogi bralci zanimajo, kaj je s to tovarno. Uredništvo je zadevno postavilo nekaj vprašanj vodstvu »Mikrona«; direktor tovarniš M. Dameski nam je poslal takle odgovor:

»Gradbena dela na tovarniških objektih so končana. V teku so dela za montažo strojev, tekočega traka in

opreme. Električna, vodovodna in druge instalacije so že izvršene, pred dovršitvijo pa so še instalacije za centralno ogrevanje. Domača oprema za tovarno je že prispela, uvozna oprema pa bo po predvidevanjih na licu mesta do konca letošnjega leta.

Naš proizvodni program bo zajemal elektromotorje in električne gospodinjne aparate, s tem, da se bomo sprva lotili proizvodnje gospodinskih aparatov. Do začetka poskusnega obratovanja naše tovarne, predvidevamo s 1. januarjem 1965, upamo, da bodo dani, glede na delovne prostore ter strojno in drugo opremo, vsi pogoji za realizacijo proizvodnih nalog.

Prilep ima okrog 40.000 prebivalcev in bogato politično-revolucionarno tradicijo. Na področju prilepske občine je razen manjših podjetij tudi nekaj večjih, kot npr.: Duvanski kombinat, Industrija marmorja, tovarna elektro-izolacijskega materiala, lesni kombinat in druga.

Glede odnosov z Iskro lahko rečemo, da so na najbolj-ši ravni, saj »Mikron« lahko izkorišča bogate sedanje izkušnje Iskre, kot matičnega podjetja. Naši delavci odhajajo v »Iskro« na usposabljanje za velikoserijsko proizvodnjo, na proučevanje in odrejanje tehnologije naše bodoče proizvodnje in podobno. Tudi odnosi s prilepsko občinsko skupščino so zelo dobri in nam le-ta pomaga pri izgradnji tovarne in povsod, kjer nam je njena pomoč potrebna.

ABC

Slavomir Mihajlovič, predsednik DS »Elementi«

skrajšani delovni čas. Če bodo v posameznih tovarnah vsaj v manjši meri realizirane nove investicije, bo to toliko lažje.

Predsednik DS tov. Sodina: »Glede na sklep upravnega odbora ni bojazni, da se kolektiv tovarne »Aparati« ne bi zavedal svoje naloge, da bo z boljšim delom treba doseči vsaj enake, če ne večje rezultate. Pred prehodom na tretjo prostoto soboto pa bo upravni odbor o tem ponovno razpravjal in ugotovil, če so pogoji za nadaljnje skrajšanje delovnega časa dani ali ne. Isto je s skrajšanim časom v Železnikih.«

Ker nadaljnjih pripomb k predlogu ni bilo, sta bila na predlog tov. Sodina z večino glasov (1 vzdržan, nihče proti) sprejeta naslednja sklepa:

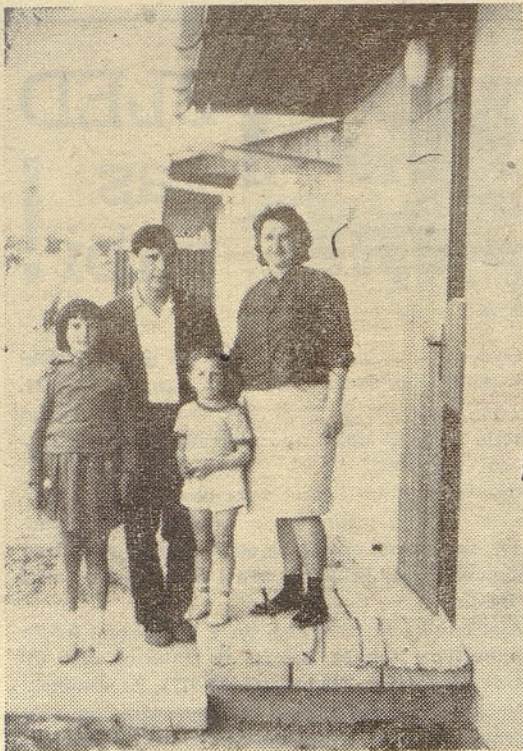
1. SKLEP: Delavski svet odloča, da Tovarna električnih aparatov v Ljubljani preide na poskusno skrajšanje delovnega časa tako, da je

do konca drugega tromesečja prosta po ena sobota v mesecu, v tretjem tromesečju pa po dve soboti v mesecu.

Pred prehodom na tretjo prostoto soboto v mesecu mora tovarna izdelati analizo učinkov skrajšanega delovnega časa in jo predložiti upravnemu odboru podjetja, ki bo ugotovil, če so podani pogoji za nadaljnji prehod na skrajšanje delovnega časa.

2. SKLEP: Delavski svet odobrava Tovarni elektromotorjev v Železnikih prehod na 46-urni delovni tednik z obvezo, da tovarna v roku 2 mesecev dostavi upravnemu odboru ponovno analizo o rezultatih za skrajšanje delovnega časa.

Uredništvo meni, da smo z vsebino o skrajšanem delovnem času odgovorili vsem dopisnikom, istočasno pa bralce seznanili o pripravah k 42-urnemu tedniku.

Aleksander Apostolovski, servisni tehnik v filiali Skopje (fotografiran z družino pred leseno montažno hišico »Jelovica«), je s hišico zelo zadovoljen

Pismo iz Skopja

Iskra je naglo poskrbel za člane kolektiva naše filiale v Skopju, katerim je lani 26. julija katastrofalni potres porušil stanovanja. Precej družin uslužbencev te filiale se je tedaj znašlo brez strehe nad glavo, zato so bile le-te začasno preseljene v naše poštne domove; medtem ko je bila za uslužbence, ki so morali ostati na svojih delovnih mestih, takoj po potresu montirana stanovanjska baraka. Z nabavo postelj in najnujnejše opreme je bilo tedaj hitro rešeno najbolj pereče stanovanjsko vprašanje ponesrečenih članov kolektiva filiale v Skopju. Vzporedno s tem je bilo poskrbljeno tudi za montažne ekipe, ki so po potresu imele polne roke dela pri vzpostavljanju telefonskih in drugih zvez.

Toda ni ostalo le pri začasnih rešitvah tega težkega stanovanjskega problema. ISKRA je pohitela, da bi vsem ponesrečenim čimprej priskrbelo nova stalna biva-

lišča. Ob prizadevanjih vseh činiteljev PSO in v podjetju je v novih naseljih dobilo

Servis za merilne instrumente

Zavod za avtomatizacijo na Tržaški cesti v Ljubljani je sklenil pogodbo s svetovno znano tovarno Hewlett — Packard iz Kalifornije, od katere prevzema vsa garancijska popravila elektronskih merilnih instrumentov omenjene tovarne.

V ta namen je dobil Zavod vso tehnično dokumentacijo za instrumente, ki so v uporabi v državi, za popravila le-teh pa tudi vso opremo.

Z istim namenom je oddelk Zavoda za meritve in servis sklenil dolgoročno pogodbo za servisna popravila vseh elektronskih instrumentov vzhodno-nemških tovarn, ki so jih uvozili inštituti in podjetja prek izvoznouvoznega podjetja RAPID iz Beograda.

Tu je elektronske merilne

aparature, ne glede na poreklo, Zavod že precej časa popravilja. S servisom omenjenih tovarn pa bo svojo dejavnost še razširil. Stevilni inštituti in tovarniški razvojni laboratoriji, ki uporabljajo te precizne uvožene instrumente bodo v bodoče brez skrbi pri morebitnih okvarah, na voljo pa bodo tudi ustrezni nadomestni deli.

V bodoče bo skušal oddelk za meritve in servis skleniti pogodbe še z ostalimi najpomembnejšimi inozemskimi tovarnamerilne tehnike, tako da bo v Ljubljani nekaj servisni center za ves inozemski elektronski merilni instrumentarij v državi.

M. K.

Starši, pošljite svoje otroke v plavalne šole!

Dnevno zasledimo v časopisju nesreče pri kopanju. Vsak teden beremo žalostne novice o novih žrtvah neznanja plavanja. Večinoma so žrtve otroci, čeprav tudi odrasli niso izjeme. Iz strahu, da ne bi njihov otrok morda nekje utonil, nekateri starši delajo grobe napake pri vzgoji in svojih otrok sploh ne pustijo k vodi in v vodo. Toda sedaj so počitnice tu, lepo in toplo vreme prinaša željo za kopanjem in ohladiitvijo, pa tudi otroci so ves dan prosti, in najmanj 8 ur tudi brez pravega nadzorstva, saj smo večina starši (oče in mati) zaposleni!

Kako rešiti to zamotano in sila nevarno igro z vodo? Na športni zvezi so nam povedali, da prav zdaj organizirajo po vsej Sloveniji posamezne občinske športne zveze in posamezni plavalni klubi plavalne tečaje za otroke, ponekod pa tudi za odrasle. **STARŠI, POŠLJITE SVOJE MALČKE V PLAVALNE SOLE.** Vsa obvestila in odgovore na vprašanja lahko dobite na bazenih: v Ljubljani na Iliriji in Kolesiji, v Kranju na letnem kopališču ali pri ŠD »Triglav«.

I. S.

Politična šola I. stopnje zaključena

Na pobudo IO sindikatov tovarn je Občinski sindikalni svet v Novi Gorici organiziral večerno politično šolo I. stopnje, ki je bila te dni zaključena.

Šola je obiskovalo 52 delavcev iz vseh večjih podjetij v goriški komuni. Naša tovarna je poslala v šolo kar devet kandidatov, ki že delujejo v raznih družbeno-političnih organizacijah ali imajo možnosti v družbeno-političnem udejstvovanju.

Program šole je bil dokaj obsežen in zahteven ter je od udeležencev terjal enomesečno intenzivno delo v šoli in še doma.

Pohvaliti je treba organizatorja šole, ki je omogočil nemoten potek in zbral predavatelje, ki so s svojim posredovanjem snovi tako pritegnili slušatelje, da je bila udeležba popolna.

Ob zaključku šole so si udeleženci te šole ogledali tovarno motornih koles »TOMOS« v Kopru, zdaj pa jih čaka najtežja preizkušnja, morali bodo temeljito obdelati določeno snov, jo napisati in pred komisijo zagovarjati. Skratka, pred njimi je še diplomatska naloga, ki naj ugotovi zrelost in pridobljeno znanje.

K. B.

Prav je, da jim nudimo vso skrb in pozornost

Sole so zaključile s poukom, šolsko leto 1963-64 se je končalo. V Iskri se bo torej v najkrajšem času zaposlilo določeno število mladih ljudi, ki bodo prvič prestopili prag našega podjetja, kot naši sodelavci.

Ali bomo iz teh mladih ljudi napravili naše prave, iskrene, pridne in prizadevne člane kolektiva je v precejšnji meri odvisno od našega odnosa do njih prav v času njihovega vstopa v podjetje. In prav ta sprejem in naš odnos do teh mladih in neizkušenih fantov in deklet je često presneto mačehovski. Tu in tam se sliši tudi o skraj-

no neprimernem odnosu posameznih mojstrov do mladih ljudi nasploh, pa tudi ponašanje nekaterih drugih posameznikov ni vedno na mestu. Zato apeliramo v prvi vrsti na mladino samo, da posveti posebno pozornost novodošlim mladim ljudem, obenem pa prepreči nepravilne odnose in kvarno ponašanje nekaterih posameznikov.

Pišite nam, kako ste sprejeli nove sodelavce in kako je pri vas poskrbljeno, da se čimprej navadijo na okolje in da se čim hitreje vključijo v delovni proces v skupno zadovoljstvo in korist.

Aco Trajkovski, TT mehaničar tudi ni mogel skriti želje, da je ponovno prišel do stanovanja. Tudi z njim se že ukvarja. Pravi, da nobena firma ni tako hitro in dobro rešila težkih problemov po potresu, kot prav »Iskra«.

Delo v pretekli mandatni dobi

(Nadaljevanje s 1. strani) terimi so se morali člani šele seznanjati, so vplivali na ekspeditivnost obravnavanja na sejah. Poleg tega pa so se posamezni poročevalci pogosto spuščali v podrobnosti, niso pa pripravljali predlogov s potrebnimi ukrepi, katere naj bi UO obravnaval in potrdil. Seje so se zavlačevale na pet, do šest ur, kar je povzročalo utrujenost članov in slab efekt dela. Spričo take situacije si je UO osnoval komisijo, ki je proučila sistem dela in predlagala rešitve za nadaljnje delo. UO je tudi sprejel sklep, da seje ne smejo biti daljše od štirih ur, česar pa se tudi pozneje ni bilo možno vedno pridrževati. Sicer pa se je na podlagi predlogov in sugestij komisije delo UO prilično izboljšalo. Člani UO so v glavnem že pred sejami prejemali potrebni material oz. krajša poročila sektorjev, s predlogi, v kolikor pa so želeli potrebnejša pojasnila, so le-ta podali poročevalci na sejah. Na svojih 62. sejah je UO razpravljal in sklepal o 446 točkah dnevnih redov.

Največ razprav je potekalo okrog gospodarjenja podjetja. Iz finančnih težav, v katerih se je podjetje znašlo v letu 1963, je bilo treba najti rešitev, ki je bila možna le s koncentracijo sredstev na enotnem žiro računu, s čimer se je doseglo enotnejše koriščenje sredstev. Pojavile pa so se nove težnje v poslovanju finančnega sektorja. Obratovalna sredstva so bila v veliki meri angažirana v zalogah, zato je bilo nujno pristopiti k akciji za znižanje zalog in sprostitve sredstev. Pri tej akciji pa se je nehoteno zanemarljivo tisti del sredstev, ki ostaja pri naših kupcih. Tako se je spet pojavilo vprašanje hitrih ukrepov po liniji izterjevanja dolžnikov pri katerih je še v začetku leta 1964 ostajalo do šest milijard dinarjev. V ta namen je bil ponovno organiziran oddelk salda-kontijev, ki ima nalogo pripraviti izterjavo v ažurno stanje. V finančnem pogledu stanje podjetja še vedno ni dobro. To se je zlasti odrazilo pri sprejemanju zaključnih računov. Vsi smo pričakovali boljših rezultatov gospodarjenja v okviru celote, toda bili smo presenečeni ob ugotovitvah, da nam zmanjkuje sredstev celo za poravnavo najnujnejših obveznosti, seveda pri tem ne moremo govoriti o skladih.

Poslovanje nekaterih tovarn s konjunktorno proizvodnjo je bilo v preteklem letu uspešno, dočim so bile nekatere druge daleč pod pričakovanimi rezultati, kar je pri skupnem obračunu vplivalo na zmanjšanje celotnega dohodka. Upravičeno so kolektivi nekaterih enot pričakovali delitve dohodka na sklade, toda do tega ni prišlo. Zaskrbnjuječe je tudi dejstvo, da nekatere tovarne tudi v letošnjem letu predvidevajo negativno bilanco, kar potr-

jujejo že z obračunom za prvo-tromesečje. Vemo, da imamo par tovarn z ne posebno perspektivno proizvodnjo. V tem pogledu je tovarna »Avtomatika« Pržan najočitnejši primer počasnega in neperspektivnega reševanja proizvodnega programa. Tu je potrebna hitra rešitev. Ali najti nove artikle in preusmeriti proizvodnjo, ali pa pri obstoječi proizvodnji urediti tehnologijo in s tem znižati stroške na enoto proizvoda ter tako zagotoviti vsaj minimalni odstotek akumulativnosti. Nekoliko manj problematično stanje je še v nekaj drugih primerih, ker pa vzroke slabega gospodarjenja lahko v neki meri pripisujemo tudi subjektivnim činitelem, zato bo v bodoče tudi iz tega vidika iskati vzroke slabih rezultatov.

Spomniti se moramo ciljev, ki so narekovali potrebo po združitvi tovarn v »veliko« ISKRO. Kot eden glavnih ciljev je nastopala specializacija tovarn in na tej podlagi ekonomičnejše poslovanje, tako tovarn kot podjetja v celoti. Pri vsem tem pa še nismo v celoti dosegli želenega cilja. Res, da je specializacija delno izvedena, toda v ekonomskem pogledu še ni predvidenega izboljšanja. Nujno bo zaostriiti politiko kadrovanja za režijska delovna mesta, odkriti in izkoristiti notranje rezerve, zlasti tam, kjer se ugotavlja, da so delovna mesta podvojena, koder obstajajo enake službe v tovarnah in v sektorjih podjetja.

Ceprav je UO razpravljal in sklepal o Pravidnikih o delitvi OD po tovarnah oz. enotah, prav tako tudi o spremembah pravilnikov, lahko ugotovimo, da so se osebni dohodki ponekod poviševali nesorazmerno z dvigom storilnosti. Obstajajo primeri, kjer so se osebni dohodki povišali, čeprav za to ni bilo kritja iz ustvarjenega dohodka prizadete enote.

V teku je priprava enotnega Pravidnika o delitvi OD, ki naj bi usklajeval politiko nagrajevanja. Žaželeno je, da se s tem pravilnikom reši tudi stimulativno nagrajevanje skupnih služb in režijskih delovnih mest po tovarnah, obenem pa zajame stimuliranje ZZA na proizvodnjo.

Veliko je bilo razprav o delu ZZA na razvojnih nalogah. Tu se je v nekaterih primerih stanje delno izboljšalo. Vendar pa nekateri sektorji Zavoda še niso pokazali pričakovanih rezultatov. Še vedno se ugotavlja, da razvojni oddelki premalo uporabljajo domače materiale oz. surovine, pač pa svoja dela vežejo na uvozne artikle, kar pozneje v proizvodnji povzroča velike težave. Vse premalo dajejo posamezni razvijalci podudarka ekonomičnosti proizvodnje, kar pa je nujno, če se zavedamo, da razvoj doprinese osnovni delež k rentabilnosti proizvodnje posameznih artiklov. V tem pogledu, zlasti pa v pogledu

odnosov med tovarnami in Zavodom, bo potrebno še mnogo razprav in konkretnih zaključkov.

Izredno pereče je tudi vprašanje kadrov v podjetju. O tem vprašanju je UO veliko razpravljal. Kljub napotom kadrovske službe, je še veliko praznih delovnih mest, kjer pričakujemo novih strokovnih sodelavcev. Z že nakazano široko politiko v pogledu štipendiranja in izobrazbe kadrov, lahko pričakujemo v nekaj letih bistveno izboljšanje.

Veliko je UO tudi razpravljalo o nadaljnjem razvoju podjetja. Kot vemo je 23 enot v rekonstrukciji in je že za izvedbo I. faze potrebnih prek 18 milijard dinarjev. Že v začetku letošnjega leta pa se pojavlja vprašanje sredstev za nadaljevanje gradenj in nabavo opreme, za kar pa prizadejati zunanji faktorji nimajo dovoljnega razumevanja pri delitvi investicijskih kreditov. Težave nastopajo tudi zaradi podražitve gradenj in opreme, kar povzroča spremembe v kreditiranju. Če upoštevamo, da je večji del tovarn še v nadaljnji izgradnji, je vprašanje dohodka v naslednjih nekaj letih še bolj zaskrbnjujoče, ker osnovna sredstva, v katera se investira, še ne bodo v polni meri izkoriščena, anuitete pa bodo že zapadle v plačilo.

UO je imel več sej tudi po tovarnah. Na teh sejah so se člani globlje spoznali s problematiko posameznih tovarn, kakor tudi s perspektivo istih. Ugotavljalo se je v glavnem enake probleme, kot so: investicijska sredstva, kadri itd. Razlika je le v tem, da je to vprašanje v nekaterih primerih akutnejše, zaradi nujnosti hitrega povečanja proizvodnje. V takih primerih je UO dovoljeval prednost pri investiranju.

Pogosto je UO razpravljalo tudi o vprašanju skupnih služb. Vsi vemo, da raztresenost teh služb po Ljubljani in Kranju zelo ovira poslovanje. Poleg tega, pa visoke najemnine za razne prostore in lokale odtegujejo dober del ustvarjenega dohodka. V smislu reševanja tega pro-

BLED vas vabi!

Članom kolektiva sporočamo, da je počitniški dom »Iskra« na Bledu odprt vsak dan od 7. do 21. ure, po dogovoru pa tudi dlje. Dom ima odlično kuhinjo in dobre pijače po zmernih cenah ter razpolaga s 30 ležišči.

Uprava počitniške skupnosti obvešča vse kolektive, da je dom pripraven za izvedbo raznih seminarjev, sestankov, prav tako pa je tudi na razpolago izletnikom, ki se želijo za nekaj ur ali dni ustaviti na Bledu.

Za izletnike ni potrebno, da v predsezoni iščejo informacije v Kranju, pač pa se lahko oglasijo direktno v Domu na Bledu, (tel. 77-327). Za seminarje, večje skupine izletnikov in dopustnike, pa daje informacije Uprava počitniške skupnosti v Kranju, Kidričeva 40 — tel. 39-93.

blema je UO na predlog uprave podjetja sprejel tudi sklep, da se čimprej pristopi k projektiranju in izgradnji nove upravne stavbe v Ljubljani, kjer naj se zagotovi prostore za upravo in skupne službe podjetja. Izdelan je idejni projekt, v teku pa so tudi že nadaljnji ukrepi.

Pogosto je upravni odbor ugotavljal, da je vse pre malo čutiti sodelovanje poslovnih enot podjetja v pogledu skupnih interesov, pač pa se dogaja, da se posamezne enote zapirajo v lasten krog, in iz tega vidika obravnavajo upravo podjetja in skupne službe, kot neko nujno zlo, ki jim odjeda del ustvarjenega dohodka. Pri tem pa se pozablja, da brez enotnega podjetja marsikatera enota ne bi mogla razpravljati o rekonstrukciji in o nadaljnjem razvoju. V tem pogledu bo potrebno precejšnjih sprememb in je zaželeno, da novi UO nadaljuje delo v tej smeri.

Morda je splošni del poročila izzvenel kot nekoliko kritičen pregled dela v preteklem obdobju. Ne želim izvajati kritiziranja, pač pa sem

hotel s tem prikazati nekatere hibe v našem poslovanju, ki smo jih skušali in jih bomo v bodoče morali odpraviti. Kljub navedenim težavam in pomanjkljivostim gospodarjenja, lahko beležimo vidne uspehe, ki kažejo povečanje proizvodnje iz leta 1962 za 33%. Pri tem pa je treba upoštevati, da je porast proizvodnje dosežen v glavnem pri zelo nizki vrednosti osnovnih sredstev oz. na opremi, ki je v večini primerov skoraj amortizirana. To nam potrjuje, da so nova vlaganja v investicije upravičena, saj z novim vlaganjem v sodobnejšo opremo lahko računamo na še nadaljnji dvig proizvodnje in s tem na ekonomičnejše poslovanje podjetja.

Ker so bili vsi važnejši sklepi redno objavljeni v časopisu »Iskra«, se ne bi spuščal v podrobnosti, zato poročilo zaključujem z željo, da bi novi UO žel večje uspehe svojega dela, dosegel čim tesnejše sodelovanje med kolektivi poslovnih enot in s tem poglobil skupne interese za čim hitrejši razvoj celotnega podjetja.

MLADI PROIZVAJALCI — udeleženci politične šole v Novi Gorici na ogledu tovarne »Tosmos« (K članku na 5. strani)

Izvillečki iz sklepov samoupravnih organov

Sklepi 2. seje UO podjetja (19. 6. 1964)

Pri obravnavanju problematike Tovarne električnih aparatov UO ugotavlja, da bodo proizvodne kapacitete na razpolago, ker je oprema naročena, problem pa je v kadrovske zasledbi teh kapacitet in v prostorih za te kapacitete.

UO zadoljuje strokovne službe (proizvodni sektor), da pripravijo predlog rešitve problema zasledbe orodjarskih kapacitet v kadrih in predlog za razmestitev teh kapacitet v prostore.

Poročilo o tem naj bo predloženo UO do prihodnje seje.

Direktor programskega sektorja naj skupno z ZZA, do seje, ki bo predvidoma 10. 7. 1964, pripravi strukturo cen razvojnih del, in sicer za leto 1963 in za leto 1964 tako, da bo UO mogel ugotoviti ali gre v letošnjem letu za povišanje OD ali pa za povečanje ČD ZZA. ZZA naj prek programskega sektorja predloži upravnemu odboru točno informacijo o tem vprašanju.

Programski sektor naj bi do 1. seje v septembru uredil rešitve potrebnih kapacitet in vprašanje svoje kadrovske zasledbe, da bo lahko reševal vse naloge, ki po statutu podjetja spadajo v delokrog programskega sektorja, predvsem pri usmerjanju dejavnosti ZZA na področja, ki so Iskri potrebna.

Organizacijsko - kadrovske sektor, ki je usmerjevalec dejavnosti šolskega centra, naj do začetka septembra pripravi program izobraževanja specialnih strokovnih kadrov za potrebe priprave proizvodnje in drugih strokovnih služb v podjetju.

Solski center naj do prve seje v mesecu septembru pripravi konkretne predloge o možnostih izobraževanja kadrov za specialne namene, tako glede programa kot glede potrebnih sredstev.

Sekretariat podjetja naj do 1. oktobra pripravi predlog okvirne razdelitve stanovanj za ljubljansko področje.

Material za predlog pravilnika o delitvi OD v podjetju ISKRA naj se razdeli vsem članom UO, nakar bo obravnavan na naslednji seji upravnega odbora.

»Pravilnik o osebnih dohodkih« kot interni predpis podjetja v izgradnji »MIKRON« Prilep se spremeni tako, da se drugi odstavek člena 16 glasi:

»Vodilna delovna mesta v smislu prvega odstavka tega člena so:

— direktor, organizator-analitik, šef splošnega sektorja, šef finančnega sektorja, šef proizvodnega sektorja in šef gospodarsko-tehničnega sektorja.

Členu 11

se na začetku dodata nova odstavka:

»Delavcem, razporejenim na delovna mesta, ki imajo predvideno potrebno šolsko izobrazbo, nimajo pa določene najmanjšega števila let ustrezne strokovne prakse, se osebni dohodki za delovno mesto, ki ga zavzemajo, zmanjšajo v enem letu za 10 %, v drugem letu pa za 5 %.

Določba prvega odstavka ne velja za delavce, razporejene na delovno mesto asistenta.

Ta sprememba in dopolnitev se uporablja od 1. 7. 1964.

Na predlog Instituta za tuberkulozo na Golniku upravni odbor podjetja imenuje tov. Slavka Faturja kot predstavnik javnosti v delavski svet Instituta za tuberkulozo Golnik.

Na predlog sindikalnega odbora podjetja za imenovanje komisij UO upravni odbor odloča, da bo v letošnji mandatni dobi imel naslednje komisije:

- gospodarsko komisijo, (imenovana na 1. seji)
- komisijo za organizacijsko-kadrovska vprašanja in
- komisijo za osebne dohodke.

Komisijo za organizacijsko kadrovska vprašanja sestavljajo naslednji člani:

Tone Beravs, Avtomatika, — predsednik; Stane Kovač, — Elektromehanika; Marjan Treven, Naprave; Vlado ing. Zorc, Kondenzatorji; Banovič, ZZA, Anton Lovko, Elementi; Viktor Tišler, Instrumenti.

Komisijo za osebne dohodke sestavljajo naslednji člani:

Jože Šurc, Elementi predsednik; Zore Novak, Elektromehanika; Danilo Strgar — Elektromeh.; Branko Čermelj, Avtoizdelki; Maja Lipovšek, ZZA; Miro Novovič, Naprave; Branko Pečlin, Aparati.

Pravna služba se zadoljuje, da skupno s predsedniki komisij pripravi osnutek poslovnika, katerega naj vsaka komisija sprejme in nato predloži upravnemu odboru v potrditev.

UO bo predlagal delavskega sveta, da tov. ing. Remec Jože še nadalje ostane predsednik komisije za vprašanja industrijske lastnine, ki jo imenuje delavski svet podjetja.

Sklepi 1. seje upravnega odbora Elektromehanike (15. 6. 1964)

Upravni odbor sprejema na znanje priporočilo sindikalne podružnice glede na poživitev dela komisije za skrajšanje delovni čas in ugotavlja, da komisija že intenzivno dela na zbiranju podatkov.

Upravni odbor zadoljuje pred. komisije za skrajšanje delovni čas, da poda UO poročilo o dosedanjem delu.

Upravni odbor je sprejel sklep, da bo tovarna v bodoče regresirala samo topli obrok, dočim se regresiranja kosila in večerje ukine.

Cene, ki bodo veljale od 1. julija 1964, so naslednje: kosilo 215 din, večerja 130 din, zajtrk 40 din.

Tovarna še naprej krije vse stroške za vodo, elektriko in gretje kot dosedaj. Zunanji uporabniki restavracija lahko temu primerno cene poviša.

VESTI

V Svet Zavoda za avtomatizacijo so bili na seji DS izvoljeni naslednji tovariši:

1. Dušan Horjati, generalni direktor podjetja,
2. ing. Vladimir Klavs, direktor programskega sektorja,
3. ing. Milan Železnik, direktor proizvodnega sektorja,
4. ing. Danilo Dolgan, direktor Elektromehanike, Kranj,

5. ing. Franc Vršnak, upravitelj TEN, Ljubljana,

6. Ivo Klešnik, direktor, Aparati, Ljubljana.

V Svet Šolskega centra podjetja ISKRA so izvoljeni naslednji tovariši:

1. Franc Šprajcar, uprava podjetja,
2. ing. Stane Slapšak, ZZA,
3. Adolf Primožič, Elektromehanika, Kranj,
4. Franc Orel, Elektromehanika, Kranj,
5. Franc Troha, uprava podjetja.

V novi upravni odbor podjetja so bili izvoljeni:

ČLANI

1. Aleš Danilo, (ELEKTROMEHANIKA), tehnik v preiskavi materiala, dosedaj predsednik DS Elektromehanike,

2. Anton Beravs (ELEKTRONIKA)

3. Florijan Fajgelj (ELEMENTI), vodja obrata Keramika, Vižmarje, dosedaj namestnik predsednika DS podjetja,

4. ing. Stojan Flaš (ELEKTRONIKA), vodja tehničnega sektorja Elektronike, dolgotrajni član kolektiva,

5. Leopold Horvat (APARATI), vodja plansko-termin-

skega oddelka, član DS podjetja, dosedajni predsednik UO tovarne,

6. Viktor Kosec (ZZA), vodja oddelka v sektorju I v Kranju, član DS podjetja, član UO ZZA,

7. Franc Krizaj (UPRAVA PODJETJA), organizacijsko-kadrovske sektor, dosedaj namestnik predsednika UO podjetja,

8. Zora Plavec (ELEKTROMEHANIKA), šef enote rotacijskih strojev,

9. Ivo Vreček (PSO), vodja analitično-planskega sektorja, član DS podjetja, dosedajni predsednik gospodarske komisije UO podjetja,

10. ing. Lojze Žumer (ELEKTROMOTORJI), član DS podjetja, član dosedanjega UO podjetja, predsednik UO tovarne.

NAMESTNIKI

1. ing. Marko Gliha (ZZA), strokovni sodelavec,

2. Jože Cvar (PSO), vodja filiale, Ljubljana,

3. Beti Petrovič (ELEKTROMEHANIKA), delavka,

4. Mirko Burja (NAPRAVE), tehnik,

5. ing. Jože Vidic (ELEKTROMOTORJI).

Izvoz v maju 1964

Naš izvozni plan za maj je znašal 180.000 dolarjev, oz. 236.148 dolarjev, včevši zaostanek iz meseca aprila. Glede na objektivne težave v proizvodnji, zaradi pomanjkanja uvoznega reprodukcijskega materiala, so bili potrebni precejšnji napor kolektiva zunanje trgovinske organizacije pa je kljub temu izvoz v maju bil za 17 % manjši od izvoza v aprilu.

Mesečno obveznost za maj

je ZTO uspela izpolniti le v višini 146.765 dolarjev, kar predstavlja 63 %. V tem mesecu je bilo izvoženih največ izdelkov iz tovarn v Novi Gorici, Kranju in Železnikih, z manjšimi količinami svojih izdelkov pa so bile zastopane še: Tovarne polprevodnikov, tovarna elementov za elektroniko, tovarna merilnih instrumentov in tovarna usmerniških naprav.

Največji je bil v maju iz-

voz v Egipt, sledijo pa: Turčija, ZDA, Poljska, Italija, Avstrija, Columbia, Saudska Arabija, Iran, Svica, Tailand, Velika Britanija in druge.

Ce bi v Turčijo, Saudsko Arabijo in Bolivijo v maju uspeli izvoziti nad 7 tisoč raznih tipov električnih števecov, ATC za Turčijo, merilne instrumente za Sirijo, elektromotorje v Italijo, seletene ter ozkotračne kinoprojektore v Etiopijo, bi bil plan, z zaostankom iz prejšnjega meseca lahko izpolnjen, tako pa bo treba ukrepati vse potrebno, da bo zaostanek v izvozu čimprej nadoknaden, kajti v vedno večji meri je uvoz reprodukcijskega materiala odvisen od višine izvoza.

DOPUSTNIKI!

Uprava počitniške skupnosti »Iskra«, ima proste še naslednje kapacitete:

Kraj	Od	Do	Ležišča
POREC	26. 8.	5. 9.	10
	5. 9.	15. 9.	27
MAKARSKA	7. 7.	17. 7.	10
	26. 8.	5. 9.	15
	5. 9.	15. 9.	30
CAMP MIR	27. 7.	6. 8.	30
	16. 8.	26. 8.	15
	26. 8.	5. 9.	40
	5. 9.	15. 9.	40

ZADAR Prosta ležišča so še v vseh izmenah (cca 30) razen od 10. 8. do 20. 8.

TRENTA Prostih je še nekaj sob do 9. 8.

BLED Zasedeno je v avgustu. Ostalo je še prosto.

Rezervacije za vse domove sprejema Uprava počitniške skupnosti »Iskra« Kranj, Kidričeva 40 — telefon 39-93.

Dopisujte v tednik »Iskra«

ISKRA — glasilo delovnega kolektiva Iskra industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — odgovorni urednik: Igor Slavec — izhaja tedensko — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj

ZA DAN BORCA - PIKNIK ZB NA VISOKEM

Komisija ZB pri sindikalni podružnici »Elektromehanika« v Kranju pripravlja za DAN BORCA — 4. julija — velik piknik na Visokem v Poljanski dolini. Že v aprilu smo poročali o veliki dejavnosti komisije ZB, ki je v lanskem, posebno pa letošnjem letu z izredno voljo in revolucionarnem poletu, v času, ko nekateri na zaslugе borcev v narodnoosvobodilni borbi hote ali nehote pozabljajo — ponovno vzpodbudilo člane ZB k mnogostranskim dejavnostim; s tem jim je dalo pogum in močno zavest tvorcev svobode.

DAN BORCA — 4. julij, je njihov praznik, zato ga hočejo proslaviti v naravi, ob gozdovih, ki so bili njihovi največji zavezniki. Izbrali so si Visoko pri Poljanah, ob dvorcu pisatelja Ivana Tavčarja.

Visoko je splošno znano; tam si je pisatelj Ivan Tavčar preuredil nekdanjo Kalanovo kmetijo za svoj podeželski dvorec, ki mu je postavil večni spomenik z Visoško kroniko. Na terasi pod gozdom je njegova grobnica. Sv. Volbenk, cerkev z dvema zvonikoma, ki stoji na bližnjem hričku, je znana po oltarnih slikah Janeza Subica. Bližnje Poljane, ki so dale dolini ime (Poljanska dolina), so postavljene tam, kjer se dolina Ločilnice izpod Starega vrha odpira k Sori. Rojstni hiši

pisatelja Ivana Tavčarja in slikarjev Janeza in Jurija Subica dajeta kraju kulturni pomen. Spomenik sredi vasi opozarja na borbe in žrtve med okupacijo.

Streljaj za Logom se cesta, ki vodi proti Poljanam, ovinku pod klancem odcepi in zavije čez Poljanščico proti Visokemu. Prej je obstajal most nasproti dvorca na Visokem, pa ga je pred leti ob hudem neurju cesla voda, zato opozarjamo vse voznike motornih vozil, naj zavijejo na Visoko na prej omenjenem mestu, ki bo dovolj jasno označen. (Kranj-Visoko 22 km).

Predsednik ZB tov. Miro Mihovec, je o tem pikniku povedal tole: »Že prvomajski izleti so pokazali, da se člani ZB prav radi udeležujejo izletov, posebno če so

le-ti dobro organizirani. To nam je dalo pobudo, da bomo za naš praznik — dan borca, priredili piknik na Visokem, kjer je prostor več kot idealen za zborovanje nekaj tisoč ljudi. No, nas bo manj; računamo, da bo prišlo okoli 600 udeležencev.

Tov. Miro ni pretiraval; po ogledu prostora je bila možna le ena misel: prekrasno! Romantičen, vendar dokaj zapuščen dvorec Visoko, ob katerem je postavljen bronast in svojevrsten kip pisatelja Ivana Tavčarja, leži sredi velikega travnika, ki se proti jugozahodu razteza v sončne košenine, proti vzhodu pa preide v sadovnjake in lepe gozdove. Ves travnik meji na Poljanščico, ki v poletnem času s toploto in pravi globino zaradi bližnjega jezua, vabljivo vleče h kopanju. (Ne pozabite kopalk na bo vam žali!)

Kosci so seno že pospravili, tako da bo prostor pripraven za vse vrste športnih prireditev, pa tudi za ples. Visoški gozd, na drugi strani pa bližnja Gabrška gora in Volbenk, pa bodo nudili rekreacijo vsem tistim, ki si želijo krajših sprehodov v gozdevih, ki dišijo po smrekovi smoli, njih sveže sapice pa pripovedujejo o junaštvih in ljudstvu Poljanske doline.

O programu so povedali tovariši Franc Križnar (organizacija), Andrej Balderman (šport), Lojze Smid (kultura), naslednje:

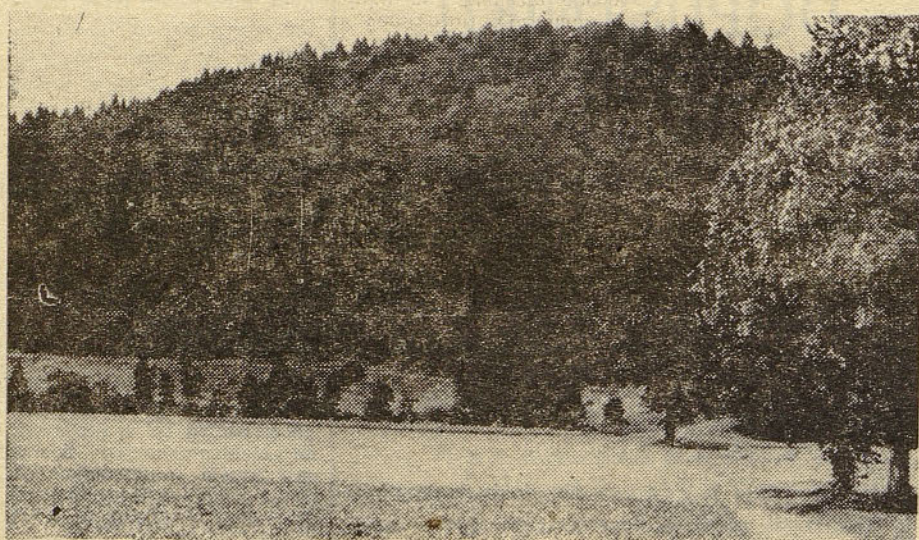
4. julija bodo odpeljali vsi avtomobili ob 7. uri. Razumljivo je, da se jih bo mnogo pripeljalo tudi z osebnimi avtomobili. Ob pol devetih bo na mestu zbora govoril navzočim predsednik ZB Miro Mihovec in Franc Križnar, nakar bodo razdeljene nagrade najbolj zaslužnim članom ZB za sedanje delo v organizaciji ZB. Sledile bodo borbene recitacije, oddaja »Se pomnite, tovariši?« in raport navzočih borcev, tako

Spomenik pisatelja Ivana Tavčarja na Visokem. V ozadju, za drevjem — stoji precej zapuščen visoški dvorec, o katerem je bilo v dnevnih časopisih že dosti povedanega, žal pa kljub temu nič narejenega, o čemer se bodo udeleženci piknika lahko sami prepričali. — Tod okoli bo na dan borca vse živo.

Gospodarsko poslopje na Visokem, ob katerem bo z vso vnemo delala »partizanska« kuhinja in kamor bo vsak udeleženec prav rad prinesel svojo »menažko«

Travnik, kjer se jutranja rosa spogleduje s sončnimi žarki, in ob katerem šumlja bistra Poljanščica — bo na dan borca prizorišče športnih tekmovanj in razvedrila

v uniformah kot tudi v civilu namestniku komandanta tov. Janezu Burkeljci.

Malica in kosilo bosta pripravljena po partizanski navadi, zato je potrebno, da vsak udeleženec prinese s seboj »menažko« oz. posodo za hrano, eno steklenico, kozarec in žlico. Malica bo ob 9., kosilo pa ob 13. uri, bife Iskrine restavracije pa bo odprt ves dan.

Športni program bo takle: šaljiva nogometna tekma debeli — suhi, streljanje z zračno puško, vlečenje vrvi, tek na 50 m ipd. Za dobro voljo pa bo napihovanje balonov (ženske — moški) in hitro nošenje jajca v žlici, katere ročaj bo »zasidran« v ustih. (to zmorejo samo ženske, zato bo ta spretnost prepuščena le njim, izven konkurence pa bodo nastopili manj spretni, t.j. moški).

Da bo ves prostor ozvočen, je razumljivo. Na razpolago bodo plošče po željah. Ples bo možen, toda le po mehki

travi. Kopanja sončenja in senčenja bo imel lahko vsak na pretek. Tudi v slučaju slabega vremena piknik ostane v programu, saj bodo takrat na razpolago prostori v dvorcu.

H koncu je dejal tov. Mihovec, da je v prizadevanjih za piknik na Visokem naltel pri oskrbniku Tavčarjeve domačije, tov. Jožetu Tavčarju, nečaku našega pisatelja, na izredno ljubeznivost, naklonjenost in pomoč, prav tako pa tudi pri turističnem društvu v Poljanah, ki bo ta dan organiziral prodajo spominčkov, izdelkov domače obrti, razglednic in znamk in bo preskrbel za poštni nabiralnik na licu mesta.

4. julija, na dan borca, bodo skoraj vsi člani ZB »Elektromehanika« v Kranju, s svojci in mnogimi gosti, zbrani na Visokem, kjer bodo borci obujali spomine na težke in slavne dni narodnega odpora pod geslom: »Se pomnite tovariši?« Ado

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij DE sektorja tehnične kontrole tovarne »ELEKTROMECHANIKA« KRANJ, objavlja prosto

delovno mesto

ANALITIK KVALITETE

Pogoj: srednja ekonomska šola.

Pismene ponudbe sprejema kadrovski oddelek tovarne »Elektromehanika« v Kranju do 15. 7. 1964.